

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 179. An & cujus superioris consensus requiratur ad alienationem
faciendam ab Ecclesia, monasterio Prælato non exempto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](#)

illos Prælatos cum consensu Capituli aut convertū; hic tamen consensus non sufficit, sed insuper necessariò ad illam alienationem ab iis requiriendus consensus seu authoritas Papæ; quippe qui talium Prælatorum exemptorum est immedia-tus superior, à quo confirmationem accipiunt. Clem. I. b. t. juncta Gloss. v. propri. Abb. ibid. num. 9. Franc. in c. I. b. t. in 6. num. 23. Suar. de relig. Tom. 4. l. 2. c. 27. num. 15. Pirk. b. t. num. 56. Wiestner. num. 77. Idem dicendum, si ecclesia exempta non haberet collegium cleri-corum, sed solum Rectorem suum, pariter exem-ptum, quod solius Sedis Apostolicæ egeat con-sensu.

2. Respond. secundò: Quòd si talis ecclesia vel monasterium exemptum cum suo Prælato sub-jicerentur alicui superiori Ordinis. V. g. Abbatii vel Præposito Generali, hujus consensus sufficit inconsulto Pontifice, utpote à quo illis vi privile-gii exemptionis, aut confirmationis Ordinis semel pro semper concessa potestas præbendi talem con-sensem. Cum enim istiusmodi superiores gene-rales respectu suorum regularium sint loco Episco-pi, & in eos exerceant jurisdictionem quasi episco-palem, consensus Episcopi seu Ordinarii iis non est necessarius. Turrecrem. in caus. 12. quest. 2. Franc. loc. cit. Suar. loc. cit. num. 13. Pirk. l. c. Tambur. de jur. Abb. Tom. I. d. 6. quest. 5. num. 2. Wiestner. b. t. num. 78. Quòd ad istiusmodi tamē regulares spectanda sunt cuiusque Ordinis statuta, privilegia, confuetudines, num consen-sus generalis intervenire debeat, vel sufficiat con-sensus provincialis, ut monet Suar. Pirk. LL. cit. &c. De Societate Jesu illud constat ex citata paulo supra Conft. Gregor. XIII. quod illius solius concedentis immediatè rectoribus localibus potestatem alienandi in eorum nominatione (re-quiriendus tamen deinceps, quoties necessitas seu utilitas alienandi occurrit ad exercendam dictam potestatem) consensus sufficiat etiam inconsulto Pontifice. Molin. de Just. tr. 2. d. 465. num. 13. Pirk. loc. cit. Nihilominus hodiecum Generali-bus ordinum & Congregationibus seu Capitulis eo-rum Generalibus ex decreto S. Congregat. Interp. Concilii Trid. jussi Urbani VIII. edito. 7. Sept. 1624. Adempta faculta bona immobilia & mobilia pre-tiosa modo, quoquoniam transfertur dominium eo-rum, exceptis casibus in iure permisis, alienandi sine expressa ejusdem S. Congregationis licen-tia in scriptis & gratis concessa sub pena privatio-nis officiorum omnium & perpetua inhabilitatis ad illa, nec non privationis vocis activæ & passi-væ ipso facto incurrenda. Pirk. num. 57. Wiestner. num. 8. remittentes ad Tanner. Tom. 3. d. 4. de Just. quest. 7. du. 7. num. 193. vide Compend. privileg. Societatis v. alienatio. ubi §. 4. postquam dictum, ad valorem contractus præter consensem Præpositi Generalis opus non esse confirmatione & approbatione Sedis Apostolicæ pro conclusione privilegiorum circa alienationem additur in fin. §. 5. habeatur etiam ratio decretorum Apostolicorum Urbani VIII. dat. 7. Septembr. 1624. De cætero Abbates & Præpositi istiusmodi generales, dum per seipso alienant res proprii monasterii seu Col-legii, necesse habent requirere consensem Sedis Apostolicæ, cum Redoan, Tamb. & communis, ut ait, tenet Wiestner. num. 79.

Quæst. 179. An & cuius Superioris con-sensus requiratur ad alienationem faciendam ab Ecclesia, Monasterio, Prælato non exempto?

1. Respond. primò: Præter consensem con-ventus, si ecclesia talis subiecta sit Episco-po, alterive jurisdictionem quasi episcopalem ha-benti in territorio, requiritur consensus Episcopi, alteriusve talis Prælati, aut etiam Sede episcopali vacante, Capituli Cathedralis, ejusque Vicarii juxta dicta q. ame. hanc 4. Intelligentum hoc ipsum etiam in specie de Prælato non exempto regu-lari juxta c. Abbatibus 12. quest. 2. ubi etiam requiritur subscriptio Episcopi. Cujus verò Episcopi, an illius, in cuius diaœsi sita est ecclesia vel monasterium, de cuius rebus alienandis agitur: an verò illius, in cuius diaœsi res alienandæ con-stituta, inter AA. controversum est. Nam primò sentit Bald. in L. si predium. C. de prad. minor. utriusque Episcopi autoritatem requiri. Sec-undò Bartol. in L. cit. & L. magis puto. §. 12. ff. de reb. illor. qui sub tutor sunt (quarum legum prior ad alienationem rei immobilis minoris exigit decretum Judicis loci, in quo ea sita. Altera de-cretum Judicis domicili minoris) putat alterutrius Episcopi consensem sufficere, uti etiam sentiunt Gomez. Tō. 2. var. c. 14. num. 17. Molin. tr. 2. d. 224. num. 29. Brunnem. in L. si pradium. num. 3. Tertiò determinatè consensem Episcopi loci, in quo res sita exigit Gloss. in Can. in vendi-tionibus. 17. quest. 4. v. cod. Quarto authoritatem Episcopi, cuius jurisdictioni subest ecclesia vel monasterium, consensem necessarium esse & suf-ficere, probabilius defendunt cum Archidiac. in cit. c. in venditionibus. num. 3. Innoc. & Anchar. inc. pastoralis. Redoan. de reb. eccl. non alien. rub. 30. cas. I. num. 38. Pirk. b. t. num. 47. Wiestner. num. 74. Muller. in Struv. exercit. 3. adl. 1. ff. tit. 8. thes. 71. citans Tusch. lit. A. conc. 271. num. 67. & concl. 276. num. 8. Federic. Senis conf. 151. Ad hunc enim Episcopum tan-quam proximum superiori, sicut de jure spectat ordinatio, confirmatio & benedictio Prælati, cuius res alienanda, ita etiam præstatio consensis ad alienationem. Wiestner. loc. cit. citans Tambur. loc. cit. Tō. 3. d. 6. quest. 2. num. 2. Item ad illum, cui ex officio incumbit cura, ne ecclesia vel monasterium rerum alienatione dispendium & damnum patiantur; qualis est Episcopus, sub cuius juris-dictione non res alienandæ, sed ecclesia vel mo-nasterium sita sunt. Latum autem est discrimen inter decretum Judicis requisitum ad alienationem minoris (à cuius paritate arguunt Bartol. & Bald.) & consensem Episcopi requisitum ad alienationem Prælati ecclesiastici. Illud enim cognitionem judiciale, quæ competit ratione rei in territorio sitæ, requirit: iste verò ratione ecclesie & Prælati alienantis, ut hujus potestas relaxetur, & illius indemnitatiprospiciatur, requiritur, quod fieri debet per Episcopum diaœcis, in qua domici-lium habet Prælatus, & sita ecclesia. Porrò sicut ad alienationem bonorum talis ecclesia inferioris, ita etiam ad transactionem super iuribus illius re-quiritur consensus Episcopi, cui illa subiecta. Arg. c. 2. de transactionib. ubi ille consensus requi-

requiritur, ut firma sit composito inter personam ecclesiasticam & laicam super decimis. Laym. in cit. c. 2. num. 1. Pirk. b. t. num. 45. in fine.

2. Resp. secundò : Quamvis, quantum est de rigore juris vi Extrav. *ambitiosa*, præter consensum Episcopi ad alienationem factam à Prælato inferioris ecclesiæ non exempta requiratur consensus Sedis Apostolicae; de consuetudine tamen, præsertim in Germania & locis ab Urbe remotis, unde difficilis ad Papam accessus, in usu non esse dictam Extravag. saltem quod ad hoc, ut etiam inferiores Prælati Episcopo subjecti teneantur in alienationibus rerum immobilium consensum Papæ requireti, ita ut non sufficiat consensus Episcopi, testantur Zype. in analysi *jur.* Pontif. tit. 1. § 2. Engels. b. t. num. 15. Reiffenstuel. num. 32. Uti & eadem non esse usu receptam in pluribus locis quod ad reliquum etiam rigorem & quod ad penas & censuras suspensionis ac privationis testantur Covar. l. 2. var. *refol.* c. 16. num. 6. Navat. in man. c. 27. num. 149. & § l. 3. cons. 10. b. t. Leiß. l. 2. c. 24. & 64. Pirk. b. t. num. 56. & alii apud Quarant. in *summarii Bullari. v. alienatio.* num. 48. de quo tamen enucleatus infra.

3. Respond. tertio: Si Episcopus bona ecclesiæ facultatis Cathedrali inferioris, sue jurisdictioni subjectæ, non habentis Collegium Clericorum alienet, ipse; seu ita, ut ipse in alienationis author, eget consensus sui Capituli Cathedralis. Si enim eo eget ad uniad ecclesiæ talem, ut statuit Clem. 2. b. t. Pari ratione egebit illo ad faciendas alias alienationes bonorum talis ecclesiæ. & ita tenent Gloss. in c. 1. b. t. in 6. v. *tenues.* Franc. ibidem. num. 24. Abb. in c. 1. de his que sunt à Prælat. num. 5. Molin. de *just.* tr. 2. d. 468. concl. 5. num. 14. Laym. loc. cit. thes 33. quos citat & sequitur Pirk. b. t. num. 45. Ille vero consensus Capituli Cathedralis necessarius non est, dum ecclesia inferior habet Collegium aut conventum proprium, & Episcopus ipse non alienat bona illius, sed Rector seu Prælatus illius ecclesiæ; sufficit enim tunc à tali Rectori fieri alienationem cum consensus Prælati superioris seu Episcopi & Capituli seu conventus proprii. AA. iudem hanc hujus disparitatis rationem communiter assignantes, quod in priori casu, dum nimis Episcopus ipse alienat bona ecclesiæ, quæ conventum proprium non habet, merito exigatur consensus Capituli Cathedralis, ne alias forte Episcopo faciliore ad alienandum, talia bona exponantur periculo dissipationis quæ ratio in secundo casu deficit; cum neque Episcopus per seipsum alienet, neque etiam Rector, illius ecclesiæ deficiat conventus proprius, cuius consensus eget. Quamvis etiam in hoc secundo casu Episcopus similive Prælatus purum consensus præfans alienationi, quæ fit à Prælato inferiore, spectato jure communis debet adhibere, saltem Consilium Capituli sui Cathedralis, non secus, ac in aliis magni momenti negotiis. ut Abb. Pirk. LL. cit. Laym. loc. cit. thes. 32. Si vero inferior ecclesia illa. V. g. Parochialis, conventum non habeat, solus Rector illius cum autoritate Episcopi alienare poterit. AA. citati. cum juxta Abb. in c. ult. de locato. n. 14. & alios hæc sit regula: quod Rector Ecclesiæ non Collegiatæ tantam habeat potestatem in alienan-

do (cum autoritate Prælati sui superioris) quantam Prælatus Ecclesiæ Collegiatæ cum suo Capitulo.

4. Respond. quartò: ad alienationem bonorum ecclesiæ inferioris non exemptæ, subjectæ alicui Prælato. V. g. Abbatii pariter non exempti, hujus quidem Prælati consensus requiritur, non tamen sufficit, sed insuper necessarius consensus Episcopi, cui subjecta talis ecclesiæ. V. g. Prioratus. Franc. in c. 1. b. t. in 6. num. 23. Pirk. b. t. num. 48. testans de communione. Siquidem autoritatem præstare alienationibus rerum ecclesiasticarum est actus reservatus Episcopis seu jurisdictionis episcopalibus. c. *Abbatibus.* 12. quest. 2. c. *venditionibus.* 17. quest. 4. Nisi tamen tales Prælati inferiores habeant dictas ecclesiæ sibi pleno jure subjectas, exerceantque in eis jurisdictionem quasi Episcopalem; tunc enim, et si non sint exempti, possunt præstare consensus in alienatione bonorum cujuscunq; talis ecclesiæ sibi subjectæ cum consensu Rectoris illius, etiam citra consensus Episcopi cui subjecti; cum in illis ecclesiæ tales Prælati vices Episcorum gerant. Gloss. in Clem. 1. b. t. v. *propriet.* Abb. ibid. num. 7. Franc. Pirk. LL. cit. Qui tamen Prælati tunc etiam sine consensu sui Capituli autoritatem præstare nequeunt alienationi bonorum talis ecclesiæ inferioris seu Prioratus, dum is regitur à Prio aliquo absque conventu proprio, & bona illa incorporata sunt ecclesiæ seu monasterio superiori, quod una cum dicto Prioratu subjectum isti Prælato superiori; cum is bona monasterii sui alienare nequeat sine consensu sui conventus. Suar. de *releg.* Tom. 4. l. 2. c. 27. num. 15. Laym. loc. cit. thes. 33. Pirk. b. t. num. 50. juxta cit. Clem. 1. b. t. quæ constitutio, ut Gloss. ibid. v. *religiosus.* Saltem quod ad penam, non concernit saeculares. Etsi autem in hoc casu, dum Prælatus aut Prior alienans non habet conventum, ut cit. Clem. non requiritur insuper consensus Episcopi; illum tamen adhuc necessarium vi aliorum iurium, cum Gloss. in c. significasti. de *foro comp. v. clerici tamen.* & Laym. in c. penult. de *elect.* num. 7. tradit Pirk. b. t. c. 52. quem vide.

Quæst. 180. An ad alienationem Rerum Ecclesiæ requirendus & necessarius consensus Patroni eiusdem?

R Esp. Tametsi, quandoque exigere videatur ratio honestatis, quin & incumbens quædam Patrono obligatio attendendi & curandi, ne ecclesia dilapidatione rerum & bonorum suorum damnum patiatur, ut ne eo (principiæ dum fundator aut dotator est) inconsulto ad alienationem procedatur; nullatenus tamen de jure ejus in eam consensus requirendus. Quin & ea, dum justa est causa alienandi, servanturque solennitates iuris (inter quas non est ista requisitio consensus patroni) fieri potest, eo non tantum inconsulto, sed etiam invito; cum patronus quæ talis, præserit laicus, nullatenus bonorum illorum ecclesiæ, etiam à se semel ei collatorum habeat administrationem juxta c. noverint. 10. quest. 1. c. de rebus 12. quest. 2. c. in canonibus. 16. quest. 1. Trident. Sess. 24. c. 3. de reform. Abb. in c. cum accessissent. de constitut. num. 5. Felin. ibid. num. 20. An-

R. P. Lenz. *Jur. Can. Lib. III.*